

Trump bereidt harde aanvallen voor, van dag 1 massaal verzet nodig!

De overwinning van Donald Trump in de presidentsverkiezingen heeft tientallen miljoenen progressieve werkers, jongeren, migranten, vrouwen, kleurlingen, moslims, LGBTQ mensen, ... doorheen de VS geschokt. De lijst van doelwitten van de komende regering wordt stilaan duidelijk. En dit gaat gepaard met een toename van het aantal haatmisdrijven. De enorme angst en woede in veel gemeenschappen neemt enkel nog toe. Een analyse door PHILIP LOCKER en TOM CREAM.

De roekeloze en ongedisciplineerde aard van Trump leidt tot verdeeldheid binnen de heersende klasse zelf. Een groot deel vreest dat Trump de belangen van de heersende klasse in zowel binnen- als buitenland zal schaden. De verdeeldheid bleek recent nog toen Trump fors uithaalde naar de verklaring van de CIA over Russische betrokkenheid bij het hacken van het Democratisch Nationaal Comité. Hij werd fors teruggefloten door sleutelfiguren binnen de Republikeinse partij.

Velen nemen nu een afwachtende houding aan in de hoop dat Trump alsnog tot rede zal komen en zijn standpunten zal matigen. Maar de plannen om drie miljoen mensen uit te wijzen, moslims te viseren, verzet te criminaliseren, de samenstelling van het Hooggerechtshof aan te passen om de abortuswetgeving strenger te maken of nog om de vakbondsrechten in de publieke sector aan banden te leggen, zijn geen vage toekomstplannen.

In de weken na de verkiezingen kwamen er honderdduizenden mensen op straat. Socialist Alternative riep op tot heel wat van de eerste protestacties die vooral door jongeren gedragen werden.

Maar nu zien we dat bredere krachten zich voorbereiden op wat echt massale protestacties kunnen worden tijdens de eedaflegging van Trump. Vooral de vrouwenmars in Washington DC op 21 januari kan wel eens groot worden. Socialist Alternative en Socialist Students richten zich vooral op studentenacties in het hele land, ondersteund door internationale solidariteit, op 20 januari. Dit zouden wel eens de grootste gecoördineerde studentenacties kunnen worden sinds de oorlog in Vietnam.

Geen mandaat

De waarheid is dat de racistische en vrouwenhatende agenda van Trump geen mandaat van de bevolking kreeg. Hij haalde het wel in het ondemocratische kiescollege, maar Trump was slechts goed voor 46% van de stemmen en 2,9 miljoen stemmen minder dan Clinton.

De enorme politieke en sociale polarisatie in de VS blijft bestaan. Grote delen van de samenleving schoven de afgelopen jaren naar links op. Dit kwam tot uitdrukking in Occupy, de strijd voor een minimumloon van 15 dollar, Black Lives Matter, de massale steun voor het homohuwelijk en recenter de strijd van de inheemse bevolking tegen de Dakota Access Pipeline.

De meest dramatische uitdrukking van deze trend zagen we ongetwijfeld met de steun voor Bernie Sanders. Miljoenen mensen, waaronder heel veel jongeren, steunden de oproep van Sanders voor een politieke revolutie tegen de klasse van miljardairs. De campagne van Clinton die gericht was op het behoud van het status quo vond geen aansluiting bij wie zich tegen de heersende

elite verzet en slaagde er niet in om voldoende dynamiek en mobilisatie teweeg te brengen, en dit ondanks de angst voor Trump. Ongeveer 54% van de Amerikanen ging effectief stemmen, tientallen miljoenen mensen zagen geen nut in een keuze tussen de twee meest onpopulaire presidentskandidaten uit de geschiedenis van het land.

Dit heeft geleid tot een situatie waar de rechterzijde het Witte Huis controleert naast beide kamers van het parlement. In 23 staten controleren de Republikeinen de drie onderdelen van het bestuur. Het geeft de rechterzijde een grote institutionele macht. Er is bovendien een reëel gevaar dat de harde rechterzijde een zekere basis uitbouwt. Maar er is ook een grote potentiële kracht van verzet tegen Trump, zeker indien de sociale macht van de werkende klasse het terrein betreedt. We kunnen de agenda van Trump stoppen, maar dit zal de grootste sociale strijd sinds de burgerrechtenbeweging en de anti-oorlogsbewegingen uit de jaren 1960 en 1970 vereisen.

Horror kabinet

Trump zei dan wel dat hij na de campagne de verdeeldheid wil overstijgen, maar zijn agenda en zijn aanstellingen voor de regering en adviseursfuncties in het Witte Huis wijzen op de meest reactionaire regering sinds minstens Ronald Reagan. Onder de dichtste adviseurs vinden we Steve Bannon van Breitbart News, dat niet aarzelt om racistisch extreemrechts een vrije tribune te geven, en als veiligheidsadviseur generaal Michael Kelly die verklaarde dat de islam een “kanker” is. Als minister van Onderwijs stelde Trump een tegenstander van openbaar onderwijs aan, als minister van Arbeid een topman van een fastfoodbedrijf die gekant is tegen een verhoging van het minimumloon, als minister van Binnenlandse Zaken een gezworen tegenstander van uitstootcontroles bij steenkoolcentrales.

Trump verklaarde dat hij de stal van insiders en bedrijfsmarionetten in Washington zou uitmesten, maar hij haalde meteen een topman van Goldman Sachs binnen als minister van Begroting. Naast monsters uit dezelfde oude stal wordt zijn regering bevolkt door miljardairs. Volgens de Daily Mail (16 december) zal deze regering een hoger nettovermogen hebben dan het armste derde van de Amerikaanse gezinnen samen. Dit komt van een man die verklaarde dat hij de “vergeten mannen en vrouwen” van de werkende klasse ging vertegenwoordigen!

We moeten duidelijk zijn over de enorme gevaren die deze regering vormt voor de werkenden en minderheden. Trump wil snel overgaan tot het deporteren van drie miljoen migranten. Als hij daarin slaagt, zal Trump op enkele maanden doen waar de regering-Obama acht jaar voor nodig had. Onder Obama waren er immers 2,7 miljoen uitwijzingen. Er zal specifieke aandacht zijn voor moslims onder het mom van strijd tegen ISIS. Mensen die afkomstig zijn uit een lijst van ‘moslimlanden’ zullen scherp in het oog gehouden worden.

Trump zal een rechtse rechter aanduiden voor het Hooggerechts-hof en mogelijk volgen er nog aanstellingen in de komende vier jaar. Hierdoor zal er mogelijk een meerderheid zijn om terug te komen op de uitspraak Roe v. Wade waarmee abortus legaal werd. De afgelopen jaren was er een aanhoudende campagne van de rechterzijde tegen het recht op abortus. Zeker in de door de Republikeinen gedomineerde zuidelijke staten werd daar campag-

ne tegen gevoerd, nu is er ook een opmars in de Midwest.

Vakbonden en vakbondsrechten zullen onder vuur liggen, zeker in de publieke sector. Voor het team van Trump is de campagne van Scott Walker tegen de vakbonden in de publieke sector van Wisconsin een model. Maar de eerste aanvallen zullen wellicht gericht zijn tegen de vakbonden onder de federale ambtenaren. Die worden ongetwijfeld gezien als een ‘zacht doelwit’ die bij aanvallen niet meteen op brede steun kunnen rekenen. Als de regering hierin slaagt, zal het slechts een opstap naar meer anti-vakbondsmaatregelen.

Trump zal maatregelen inzake milieubescherming aan de kant proberen te schuiven met het argument van het ‘redden van jobs’ in de energiesector en daarbuiten. Het zal in de praktijk neerkomen op cadeaus aan de grootste oliebedrijven. Ondanks de retoriek in de campagne is de steenkoolindustrie vooral ineen gestort omwille van marktredenen, in het bijzonder de extreem lage prijzen voor olie en natuurlijk gas, niet zozeer omwille van “overregulering.” Trump wil ook de overwinning op DAPL herzien.

Verder wil Trump de Obamacare terugdringen, waardoor miljoenen mensen niet langer verzekerd zullen zijn voor gezondheidszorg. Dit zal zeker het geval zijn indien de Republikeinen de uitbreiding van Medicaid stoppen. Mogelijk zal de regering proberen om Medicare te privatiseren. We moeten ons tegen al deze aanvallen verzetten en tegelijk opkomen voor universele gezondheidszorg voor iedereen.

Trump weet dat hij op massaal verzet zal botsen en zal daarom proberen om verzet en protest te criminaliseren. Dat is onderdeel van zijn retoriek over een offensief inzake ‘law and order.’ Hij zal daarbij vooral de beweging Black Lives Matter aanpakken. De voormalige burgemeester van New York, Rudy Giuliani, is een belangrijke bondgenoot van Trump. Giuliani omschreef BLM als “inherent racistisch” en “on-Amerikaans.”

Bovenop zijn reactionaire agenda, zal Trump ook populistische maatregelen naar voor brengen zoals uitgaven aan infrastructuur en betaald ouderschapsverlof. Hij zal de onderhandelingen over handelsakkoorden stoppen vanuit een protectionistische opstelling. Op dit ogenblik is het Trans Pacific Partnership (TPP), een ernstige bedreiging voor arbeidersrechten en het milieu, virtueel dood. Een deel van de werkende klasse en de middenklasse heeft hoge verwachtingen op basis van de beloften van Trump om goede industriële jobs terug te brengen. Zij zullen zwaar ontgoocheld worden, maar misschien nog niet meteen.

Lessen uit het verleden

De inzet is groot. Trump wil harde en demoraliserende nederlagen toebrengen waarbij hij doelwit per doelwit viseert. Alle delen van de samenleving die door Trump bedreigd worden, moeten zich verenigen van bij het begin.

De oude slogan van de arbeidersbeweging – ‘Wie aan één van ons raakt, raakt ons allemaal’ – was nooit zo relevant. De arbeidersbeweging heeft een belangrijke rol te spelen. Ondanks de vele stappen achteruit vertegenwoordigen de vakbonden nog altijd 16 miljoen werkenden en staan ze in enkele industriële sectoren nog steeds sterk. Bovenal zijn de vakbonden aanwezig

in de publieke sector en enkele grote steden die vooraan zullen staan in het verzet tegen Trump.

De sociale kracht van de werkende bevolking die zich verenigt in een massabeweging moet tegenover de institutionele macht van rechts geplaatst worden. Het massaprotest rond de eedaflegging is een belangrijke eerste stap. Maar we moeten ook lessen trekken uit eerdere strijdbewegingen tegen rechts om voorbereid te zijn op wat er na 20 januari nodig is.

In 1981 gingen de luchtverkeersleiders van de vakbond PATCO in staking voor betere arbeidsvoorwaarden. President Ronald Reagan maakte van dit conflict een krachtmeting met de volledige arbeidersbeweging. Hij dankte alle PATCO-leden af – ook al had PATCO in de verkiezingen van 1980 opgeroepen om voor Reagan te stemmen!

Er was in de arbeidersbeweging een grote bereidheid om de strijd aan te gaan. Op Labor Day in 1981 waren er 250.000 betogers in Washington DC, de luchtverkeersleiders liepen vooraan. Maar de vakbondsleiding weigerde om de staking uit te breiden waardoor PATCO alleen stond en een nederlaag leed. Deze nederlaag bracht de hele arbeidersbeweging in een defensieve positie. De nederlaag is wat vandaag nog herinnerd wordt, maar het is evenzeer belangrijk dat het mogelijk was om Reagan te stoppen. Een overwinning van PATCO had bovendien kunnen leiden tot een dynamiek van massaverzet waarmee de rest van de neoliberale agenda van Reagan kon gestopt worden.

In 2006 voerde het door Republikeinen gedomineerde parlement een wet door waarmee massale deportaties van mensen-zonder-papieren mogelijk werden en waardoor het een misdrijf werd om hen te helpen. Het leidde tot grote massabetogingen en acties zoals op 1 mei, een dag die uitgeroepen werd tot “dag zonder migranten” waarbij er elementen van een algemene staking van migranten aanwezig waren. De beweging dwong de wet terug en had een tijdlang een positief effect op de algemene houding van mensen tegenover migranten. Er was een brede steun voor de miljoenen migranten die burgerrechten eisten en “gelijke rechten voor alle werkenden.” Maar de in VS geboren werkende klasse bleef grotendeels vanop de zijlijn toekijken. Het liet de regreing-Bush toe om de beweging uiteindelijk repressief aan te pakken, zeker die werkenden die actief probeerden te bouwen aan de vakbonden lagen onder vuur.

In 2011 ging de gouverneur van Wisconsin, Scott Walker, met zijn Republikeins bestuur over tot harde besparingen op onderwijs. Hij wilde de vakbonden in de publieke sector ondermijnen door hun recht op collectieve onderhandelingen over alles buiten de lonen af te schaffen. Het was de meest frontale aanval op de arbeidersbeweging sinds de staking van de luchtverkeersleiders. Begin 2011 kwamen tienduizenden mensen op straat in Madison, de hoofdstad van de staat Wisconsin. Er waren wekelijkse betogingen en het parlamentsgebouw werd wekenlang bezet.

Om Walker te stoppen, moest de beweging uitbreiden. Socialist Alternative stelde dat een algemene 24-urenstaking in de publieke sector een goede eerste stap in die richting zou zijn. Dit idee werd warm onthaald door veel werkenden, maar de nationale leiding van de vakbondsfederatie AFL-CIO ging net als in 1981 op de remmen staan. In plaats van de strijd uit te breiden, werd deze beperkt en voerden de vakbondsleiders campagne om Walker

af te zetten en te vervangen door een Democraat. Deze strategie mislukte en Walker zit nog steeds op zijn stoel.

Net als in 1981, 2006 of 2011 is het vandaag mogelijk om rechts te stoppen, maar dan is er wel nood aan een effectieve strategie en een vastberaden leiding.

Rechts kan verslagen worden

Verskillende factoren kunnen de beweging tegen Trump versterken. Eerst en vooral staat de rechtse ideologie vandaag zwakker in de samenleving dan in de jaren 1980 toen er een reële steun was voor het neoliberalisme, ook onder delen van de werkenden en de middenklasse. De extreme rechterzijde voelt zich gesterkt door de overwinning van Trump, maar de sociale basis ervan blijft erg zwak.

Zoals eerder opgemerkt is de heersende klasse op zich niet tevreden met Trump. Er wordt gevreesd dat hij de binnenlandse en buitenlandse belangen zal schaden. Wall Street is enthousiast over de voorstellen om de belastingen voor de superrijken verder te beperken en om de financiële regulering teniet te doen. Maar er is een reële mogelijkheid van een nieuwe globale en binnenlandse economische recessie die ook de regering-Trump in grote problemen zou brengen.

Met of zonder recessie zullen delen van de heersende klasse mogelijk druk beginnen zetten op Trump, zeker indien hij te ver gaat en massaal verzet uitlokt. Ze zouden dit doen in het bredere belang van het systeem en om te vermijden dat er een grote beweging van onderuit ontwikkelt. In deze context is het significant dat enkele Democratische burgemeesters van grote steden aankondigden dat ze zich zullen verzetten tegen de vervolging van mensen-zonder-papieren, ook al dreigde Trump om de federale geldkraan in dat geval dicht te draaien. Gouverneur Cuomo van New York, een betrouwbare bondgenoot van Wall Street, verklaarde zelfs dat hij als kleinzoon van migranten als eerste moet gedeporteerd worden.

Waar was Cuomo toen de regering-Obama het aantal deportaties op een recordniveau bracht? We kunnen niet vertrouwen op gevestigde Democraten. Hun asociale beleid heeft velen in de armen van de rechterzijde geduwd. We hebben integendeel nood aan een massabeweging tegen Trump die zich baseert op de sociale macht van de werkenden die actief en onafhankelijk opkomen voor hun eigen klassenbelangen

Eenheid van de werkenden tegen rechts

De media schreven de voorbije maanden vaak over de “blanke arbeidersklasse” alsof het over een reactionaire massa ging die pal achter Trump stond. Andere media probeerden de bekommernissen van deze arbeidersklasse te “begrijpen.” Wij hebben ons consistent verzet tegen het verhaal dat steun voor Trump enkel of vooral ingegeven is door racisme en seksisme, ook al was dit een reële factor voor een deel van zijn aanhang. We hebben er stelselmatig op gewezen dat Trump inspeelde op de woede tegenover de gevolgen van het neoliberalisme en de globalisering, onder meer met het massale verlies van industriejobs. Trump deed dit met een rechtse populistische en nationalistische benadering, maar de woede waarop hij inspeelde is wel reëel. Volgens het Economic Policy Institute gingen er tussen 2000 en

2014 maar liefst vijf miljoen industriejobs verloren in de VS.

We beseffen uiteraard dat het openlijke racisme en seksisme van Trump een echo vindt bij een deel van zijn aanhangers. Dit is echter niet de eerste keer in de geschiedenis dat de opeengestapelde fouten van de linkerszijde en de leiding van de arbeidersbeweging de deur openen voor gevaarlijke rechtse ideeën. We kunnen dit omkeren met een vastberaden massabeweging die direct inspeelt op de gezamenlijke belangen van alle delen van de arbeidersklasse en daarbij stevig ingaat tegen racisme en seksisme.

Het establishment van de Democratische Partij is zelfs niet meer in staat om zich voor te stellen als woordvoerder van de belangen van de werkenden, of het nu blanken, zwarten of Latino's zijn. In deze verkiezingen was er niet enkel een beperkte – en vaak overdreven – beweging van blanke werkenden naar de Republikenen, maar ook een groot gebrek aan enthousiasme voor de Democraten onder jonge zwarte werkenden. Onder Latino's was Trump verbazingwekkend goed voor bijna 30% van de stemmen.

Sommigen proberen de aanhangers van Trump af te doen als één reactionaire massa. Als we ernstig willen bouwen aan een beweging waarmee we rechts verslaan, zal er echter nood zijn aan een programma dat vertrekt van de belangen van de werkenden in het algemeen waarbij we doorheen strijd voor dit programma delen van de aanhang van Trump kunnen overwinnen. Is dit realistisch? In peilingen waar Sanders tegen Trump geplaatst werd, haalde hij een signifiant hoger percentage dan Clinton. De enorme steun die Sanders kreeg voor zijn programma toont aan dat het realistisch is.

Een ander deel van de basis van Trump zullen we niet bereiken. Maar het is mogelijk om de georganiseerde extreemrechtse krachten, zoals 'alt-right', te isoleren en te verslaan. Deze krachten voelen zich momenteel gesterkt, maar ze blijven beperkt en doorgaans weinig effectief.

Enorme uitdagingen

Honderdduizenden jongeren, vrouwen, kleurlingen en LGBTQ mensen tonen al een grote bereidheid tot strijd. Er is het potentieel voor een van de grootste massabewegingen in de Amerikaanse geschiedenis en om op die manier de rechterzijde een beslissende nederlaag toe te brengen.

Maar om te winnen, moeten we beseffen voor welke taken we staan en wie onze vrienden en vijanden zijn. Er is nood aan een duidelijke strategie op basis van de sociale macht van de werkenden. Sommigen zijn wanhopig omwille van de conservatieve leiding van de bestaande vakbonden. Maar er zijn ook tekenen van strijd: de staking bij Verizon in 2016 was de grootste staking in bijna 20 jaar.

De opmars van Trump is uiteindelijk een weerspiegeling van de diepe en groeiende crisis van het kapitalistische systeem. De instellingen van dit systeem zijn verregaand gediscrediteerd en kregen bij de laatste verkiezingen een nieuwe deuk. Delen van de elite mogen Trump dan wel een gebrek aan smaak verwijten, hij is in zekere zin een perfecte verpersoonlijking van het corrupte en roofzuchtige karakter van deze sociale orde.

De heersende klasse is verdeeld en weet niet goed hoe ze moet reageren. De economische ineenstorting van 2008 en 2009 zorgde ervoor dat miljoenen jobs verloren gingen en mensen uit hun huis gezet werden terwijl de rijken enkel rijker werden. Samen met de dreigende klimaatramp en de elementen van racisme in de VS, zorgde dit ervoor dat miljoenen mensen het systeem in vraag stellen.

Onder Trump zal de radicalisering van delen van de samenleving verdergaan. Peiling na peiling zien we een groeiende steun voor socialisme, zeker onder de jongeren. Socialist Alternative werkt in de richting van een nieuwe socialistische partij op basis van een marxistisch programma. De beweging die we opbouwen, zal nood hebben aan een duidelijke antikapitalistische en socialistische kracht die pleit voor een oriëntatie op de arbeidersklasse om de strijd tegen Trump en het hele systeem aan te gaan. Werk hieraan mee!